

[Finansministeren.]

os til og ogsaa næste Aar vil tvinge os til, kan faa paa Indtægten af Forbrugsafgifterne, der jo spiller en stor Rolle for Statsbudgettet. Det er ogsaa klart, at skulde der i det kommende Finansaar paa ny komme Arbejdsløshed af Betydning, vil det paa forskellige Maader paavirke Statsbudgettet.

Jeg udtalte i Fjor, at jeg havde gjort et Forsøg paa for Indtægternes Vedkommende at komme bort fra den alt for store Undervurdering af de direkte Skatter, som man tidligere har anvendt i de fremlagte Budgetter. Denne Linie er ogsaa fulgt i Aar, men der er dog navnlig for Forbrugsafgifternes Vedkommende budgetteret forsigtigt, netop fordi man, som jeg sagde for et Øjeblik siden, maa regne med, at Forbrugsbegrænsningen kan indvirke ret betydeligt paa disse Afgifter. Jeg minder om, at man i den seneste Tid har været nødt til at begrænse Forbruget af Øl og Cigaretter, to af de Varer, der indbringer betydelige Skattebeløb. Man maa vel i øvrigt ogsaa regne med, at der i Tider som de nuværende let kan komme ekstra Udgifter til; ikke mindst, hvis der skulde komme en vis Arbejdsløshed igen.

Ligesom i Fjor er Finanslovforslaget Udtryk for en Tilbageholdenhed med Hensyn til Udgifterne, ikke mindst Anlægsudgifterne. Ministeriet har fundet, at det i Aar var særlig nødvendigt at understrege den Linie, og Finansministeriet har derfor med det samlede Ministeriums Billigelse under 14. Juni 1947 udsendt et Cirkulære til samtlige Ministerier og Styrelser, hvori man opfordrer til en sparsommelig Budgetlægning særlig paa forskellige Punkter, der fremhæves i Cirkulæret. Jeg har Grund til at tro, at det foreliggende Budget i ikke helt uvæsentlig Udstrækning er paavirket heraf, men det er klart, at Statsudgifternes Niveau for en meget stor Del paa Forhaand er fastlagt i Lønningslove, Love om social Forsikring og Forsorg og anden Lovgivning.

Som Forslaget nu fremtræder, viser det Indtægter paa 1727 Mill. Kr. og Udgifter paa 1716 Mill. Kr., hvorefter Overskuddet bliver 11 Mill. Kr.

Til Forstaaelse af disse Tal maa jeg imidlertid fremhæve følgende:

Som det vil være det høje Ting bekendt, har vi i de senere Aar overført visse Udgiftsposter til Kapitalregnskabet paa § 26, nemlig Udgifter af ekstraordinær Art til tyske Flygtninge og andre Krigs-afviklingsformaal. Paa Statsregnskabet 1945—46 androg disse Udgifter 432 Mill.

Kr., i 1946—47 var Tallet 308 Mill. Kr., og i 1947—48 vil det antagelig komme ned paa ca. 150 Mill. Kr.; paa det nu fremlagte Budget for 1948—49 er det opført med kun 31 Mill. Kr. Der er intet opført til tyske Flygtninge, idet vi jo haaber, at disse er ude af Landet inden det nye Finansaars Begyndelse.

Jeg vilde tro, at det herefter vil være det sidste Aar, vi anvender en saadan Posteringsmaade, og det er da en af Krigstidens økonomiske Følger, vi her haaber at kunne tage Afsked med.

Der er altsaa Udgifter af denne Art paa 31 Mill. Kr., der ikke er posteret paa Driftsbudgettet, men derimod paa § 26. Til Gengæld er der paa Driftsbudgettets Udgiftside posteret en Afskrivning paa 135 Mill. Kr. paa tidligere Aars Krigs-afviklingsudgifter. Tager vi disse to Ting i Betragtning, vil det altsaa ses, at de aktuelle Udgifter, de Penge, der gives ud fra Statskassen til de forskellige Formaal, netto er ca. 100 Mill. Kr. mindre end efter det fremlagte Budget. Indtægterne i 1948—49 vil altsaa efter Budgettet være ikke 11, men ca. 110 Mill. Kr. større end de Udgifter, der efter Budgettet skal afholdes i det samme Finansaar. For saa vidt udviser Budgettet altsaa reelt et Overskud paa godt 100 Mill. Kr. Men som jeg lige har nævnt, er al Budgettering saa lang Tid i Forvejen naturligvis behæftet med Usikkerhed. Der er dog gjort visse Forsøg paa at nærme Budgettet til de sandsynlige virkelige Forhold, selv om man paa de paagældende Omraader ikke i Øjeblikket har noget formelt Grundlag for at regne de paagældende Indtægter og Udgifter for sikre. Saaledes er der paa Indtægtssiden regnet med uændret Forlængelse af Løven om de midlertidige Forbrugsafgifter, som udløber den 31. Marts 1948. Til Gengæld er der paa Udgiftsiden paa Finansministeriets Konto § 24 afsat 85 Mill. Kr. til forventet Forlængelse af forskellige Rabat- og Tilskudsordninger vedrørende Rugbrød, Konsummælk, indenlandsk Brændsel m. v.

Hvad Finanslovforslagets Enkeltheder angaar, skal jeg lige saa lidt som i Fjor gaa meget ind derpaa. Dertil er Forholdene alt for usikre, og det tjener ikke noget Formaal at opremse en lang Række Detailler, om hvis Forhold til den kommende Virkelighed vi ingen sikker Viden har.

Jeg skal dog nævne enkelte Ting af Interesse:

Statsvirksomhederne er opført med et Nettounderskud paa 18 Mill. Kr. mod ca. 11 Mill. Kr. paa Finansloven for 1947—48.